

PRÖVNING AV BARNNS BÄSTA

Datum:

2022-01-21

Verksamhet/ansvarig:

Ulrika Hansson, Anu Enehöjd

Beskriv ärendet där beslut ska fattas:

Ny grundskola

Vilka berörs av detta beslut? Barn/elev/grupper?

Elever på Götlunda skola, Brattbergsskolan, Gäddgårdsskolan och Grundsärskolan

Rätt till likvärdiga villkor, jämlikhet och förbud mot diskriminering (art.2)

På vilket sätt berörs barn/elev/grupper? Ger vi likvärdiga villkor för alla som berörs? Vilka riskerar att "hamna utanför"? Gynnas vissa på andras bekostnad?

Grundskola/grundsärskola/fritidshem/förskoleklass

Alla elever på Gäddgårdsskolan berörs.

I skollagens 1 kapitel 4 § står att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

i 5 § står att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Ärlan: I förslaget på ny grundskola i kvarteret Ärlan är grundsärskolan placerad så innebär att verksamheten lätt kan samverka med samtliga årskurser, fritidshem och därmed säkerställa likvärdiga villkor för eleverna i grundsärskolan. Ytan per elev väl tilltagen och tillgodoser det behov som dessa elever har på grund av sin funktionsnedsättning. Då elevantalet på grundsärskolan de senaste åren har ökat kraftigt är det viktigt att det finns möjligheter att utöka verksamheten om behoven förstås öka. Det finns flexibilitet för att utöka lokalerna samt att samutnyttja mellan verksamheterna och även möjlighet bid framtida behov att utöka lokalerna genom tillbyggnation. Det finns i lokalerna stora möjligheter till fysiskt inkludering för alla ålder åldersgrupper i sarskolan med grundskolan.

Matsalen i förslaget har möjlighet till två mindre avskilda ytor för att skapa en lugnare miljö för de elever som så behöver. Det finns även en egen separat entré till en av de mindre ytorna. Matsalen är en separat lokal och det är inte en passage. Det är en flexibel lokal för olika storlek på grupper.

Förslaget har hemklassrum för alla elever i f-9. Det innebär att alla elever får likvärdiga villkor och möjligheter till en lugn och trygg skolmiljö.

Skolgårdsytan har gott om utrymme för lek och rekreation för alla elever. Det finns även där möjlighet att utöka ytan om elevantalet ökar. Skolgården är inhägnad och ingen allmän plats vilket skapar bättre förutsättningar för trygghet för eleverna.

Aborren: Förslaget på ny grundskola i kvartet Aborren har inte likvärdiga villkor för alla elever på skolan. Grundsärskolan har i förslaget en liten yta per elev och är placerad så att samverkan inte naturligt kan ske med alla årskurser. Sarskolans elever har stora behov av utrymme och antalet elever har stadigt ökat de senaste åren. I förslaget finns inga möjlighet att utöka verksamheten och risken blir att barnens behov inte kan tillgodoses i den planerade lokalen. Kvadratmeterytan är planerad utfifrån ett elevunderlag som redan idag är 33 % fler. Placeringen av sarskolan är skild från åk f-6 vilket försvårar samverkan med de yngre årskurserna och kan bidra till exkludering av eleverna i sarskolan.

Matsalen är placerad i samma yta huvudentrén och har inte avskilda ytor för en lugnare måltidsmiljö för de elever som behöver det. Det innebär en risk för onödig exponering för elever i den offentlig miljön där många passerar. Det går inte att utestänga tex besökare då det är en del av skolans huvudentré.

Personuppgifterna i denna blankett registreras och sparas i Arboga kommuns dataregister enligt dataskyddsförordningen.

För ytterligare information se Arboga kommuns hemsida.

Postadress
Box 6
732 21 ArbogaBesöksadress
Gunnarsrovägen 2Telefon
0589-870 00Fax
0589-144 86Internet
www.arboga.se
barn.utbildning@arboga.seBankgiro
481-1667Org. nr
212000-2122

Förslaget saknar hemklassrum för årskurs 7-9. Det innebär att eleverna kommer behöva göra flera förflyttningar i skolan under skoldagen och det finns en risk för ökad otrygghet och ojämlika villkor för de äldre eleverna på skolan.

I förslaget är Bergmansparken skolgård för eleverna. En park är en allmän plats och personalen har inget möjlighet att avhysa obehöriga såsom på en skolgård. Det finns därför en risk att eleverna utsätts för otrygghet och kränkningar.

Barnets bästa (art. 3)

Inhämta kunskap: Vad är bäst enligt forskning, nationella riktlinjer, praxis i andra kommuner, vägledande beslut, vår egen erfarenhet/kunskap på området? Hur påverkas barn på kort och lång sikt?

Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

1 kap 10 § skollagen (2010:800)

I all utbildning eller annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år.

Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Forskning visar att trygghetskapande arbete och relationer till vuxna är avgörande för en god studiemiljö. Vi har idag fortfarande för många elever som ej når en gymnasiebehörighet vilket är den största friskfaktorn för ett gott framtida liv.

Ärlan:

I förslaget har alla elever ett hemklassrum i en hemvist som består av färre elever.

Personalens synpunkter:

Hemklassrummen blir elevernas bas och trygga punkt i skolan. Hemklassrummen samlas i hemvister för en mindre grupp elever. Hemklassrum i hemvister skapas en minivärld där alla nödvändiga funktioner är samlade. Skolvärlden blir mindre och tryggare. Elever och personal har det de behöver nära sig och merparten av dagen spenderas i den kända trygghetszonen. Förutsättningarna för att skapa goda relationer mellan elever och lärare underlättas då förflyttningarna minimeras för såväl elever som personal. Den lilla skolan ryms i den stora och skapar goda förutsättningar för trygghet och gemenskap för både elever och lärare. Personalen har sin bas i hemvisten och får en god överblick över verksamheten. En trygg skola bygger enligt Peter Lippman (forskare på lärmiljöer) på en sorts informell övervakning där elever och lärare vet vad som händer samtidigt som det går att skapa egna studiemiljöer. Trygghet i skolan handlar om att bli sedd. Genom ett hemklassrum kan vi skapa mer individuella förutsättningar för eleverna i klassrummet.

Planeringen i förslaget utgår från kommunens rumsfunktionsprogram.

Abborren:

Det finns en risk för att det skapas otrygga miljöer genom att alla elever inte får tillgång till ett eget hemklassrum. Eleverna i årskurs 7-9 måste därför förflytta sig flera gånger per dag för att få tillgång till undervisningslokalerna. I förflyttningarna skapas otrygga situationer. Det finns sex klassrum för nio klasser (förutom specialsalar) vilket gör att förflyttningar alltid måste ske.

Planeringen i underlaget utgår inte från kommunens rumsfunktionsprogram utan grundar sig på idag gällande timplan.

Rätt till goda förutsättningar för en optimal utveckling (art. 6)

Hur påverkar beslutet barn/elev/gruppers rätt till goda förutsättningar för en optimal utveckling? Har beslutet negativ påverkan på (vissa) barn/elever förutsättningar för en optimal utveckling?

1 kap 4 § skollagen (2010:800)

Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

3 kap 2 § skollagen (2010:800) Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Abborren:

Kan medföra negativ påverkan för elever i årskurs 7-9 som saknar hemklassrum.

Kan medföra negativ påverkan för Grundsärskolans elever då lokalerna är små och inte inkluderande.

Kan medföra negativ påverkan att matsalen är en öppen, offentlig yta.

Kan medföra negativ påverkan för elever då lokaleffektivitet styr schemat, vilket kan medföra att elever får längre dagar med håltimmar.

Ärlan:

Vi ser ingen negativ påverkan för elevernas goda förutsättningar för en optimal utveckling.

Rätt till delaktighet (art. 12)

Vad behöver vi förstå ur barnets perspektiv för att beslutet ska bli relevant för barn/elev/grupp?

Konventionsstaterna ska tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet, varvid barnets åsikter skall tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

1 kap IO § skollagen (2010:800)

(...) Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Ärlan:

Tidig och ingående samverkan och medskapande med verksamheten, både Kommunfastigheter, arkitekt och entreprenör, för att säkerställa behov och funktioner. Prioriterade områden: barns behov och rättigheter i centrum, flexibla hemvister, inkluderande särskola samt utemiljö som en del av måluppfyllelsen.

Abborren:

Ingen direkt delaktighet med elever.

Vilka barn/elever har vi involverat/vilka barn/elever har vi inte involverat? Hur har de varit delaktiga? Om barn/elever inte varit delaktiga, förklara varför!

Ärlan:

Delaktighet genom workshops med elever från alla årskurser på Gäddgårdsskolan. En workshop för utemiljö och en för innemiljö. Den demokratiska processen har varit att alla elever fick ritningar över skolan, representanter träffade arkitekt och vandrade i den aktuella miljön, både inne och ute.

Abborren:

Inga elever har involverats.

Vilka åsikter har de barn/elever som berörs av beslutet lyft fram och vilken vikt lägger vi vid barns/elever uttryckta åsikter i beslutet?

Ärlan:

- Vi vill ha lite skog och träd!
- En pulkabacke.
- Det är otryggt på baksidan...
- Det saknas ett ställe där bara högstadiet kan vara.

För att möta elevernas åsikter och tankar ska skolgården erbjuda varierande terräng och vegetationsförhållanden. Flera aktivitetszoner för lek och rörelse. Zon för trygghet och återhämtning. Zon för det "vilda" som ger möjlighet till fart och utmaning.

Abborren:

Inga elevernas åsikter har inhämtats.

Vilka åsikter finns för barnets/elevens nätverk? Vårdnadshavare, personal? Andra?

Ärlan:

Personalens åsikter har handlat mycket om trygghet och studiero. En viktig prioritet är hemklassrum. Hemkänsla och känsla av ansvar bidrar till att minska skadegörelse och nedskräpning. Genom färre förflyttningar för eleverna skapas förutsättningar för minskad oro och osäkerhet. Entréernas antal, placering och markeringar tydliggör flöden och ökar säkerheten. Egna entréer för grundsärskolan. Inkluderande grundsärskola med förutsättningar för anpassning efter särskilda och varierande behov.

Abborren:

Åsikter har tagits in från rektorer och verksamhetschef. Önskan om hemklassrum för trygghet i årskurs 7-9, inkluderande grundsärskola, tveksamhet kring att dela skolgård med en allmän park. Oro över att logistiken i lokaler och schema, på grund av färre klassrum för årskurs 7-9, styr den pedagogiska verksamheten istället för tvärt om.

Andra rättigheter som berörs av detta beslut:

Förslag till beslut:

Verksamhetens förslag är Ärlan.

Analys/konsekvenser av beslutet:

Ärlan alla elever inkluderas, vilket ger bästa möjliga förutsättningar att vara trygg, må bra och lyckas i skolan.

Ärlan har, på ett uttalat sätt, barns behov och rättigheter i centrum.

Ärlan bidrar till bra pedagogiska förutsättningar att bedriva skolverksamhet över tid

Ärlan ger större flexibilitet inom och mellan stadier beroende på elevunderlag.

Ärlan medför en högre hyreskostnad än Abborren.

Eventuella kompensatoriska åtgärder på lång och kort sikt:

Ekonomi